

Monumentnummer*: 512135

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 30 januari 2006
Kadaster deel/nr 82699/11

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lopikerkapel Lopik Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lopikerkapel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Lopik F 260

Omschrijving**

Inleiding

Het stoomGEMAAL aan de Batuwseweg diende om het overtollige water uit de polder Batuwe te lozen op de Enge IJssel. Het is in 1905 gebouwd op de plaats van een wipwatermolen en vertoont elementen van de neorenaissance. L. Exalto uit Moordrecht adviseerde over de verbetering van de bemaling. In 1937 is een dieselmotor overgegaan ter vervanging van de stoominrichting.

Omschrijving

Het aan de Batuwseweg gelegen gemaal is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag onder een met gesmoorde kruispannen gedekt zadeldak. Tegen de linkerzijgevel is over de volle breedte een aanbouw gezet onder een flauw hellend zadeldak met de nok haaks op het hoofdvolume. De dakbedekking bestaat uit een zinken, flauw hellend zadeldak met roeven. De uit grauwe baksteen opgetrokken gevels zijn uitgevoerd met een gecementeerde plint. De kopgevels zijn uitgevoerd als tuitgevels en zijn voorzien van een gecementeerde afdekking. De symmetrisch ingedeelde voorgevel is geleed door een getrapte stenen lisenen-omlijsting. In het midden bevindt zich de entree deur, een houten dubbele deur met getoogd bovenlicht onder een geprofileerde, getoogde omlijsting, die ter hoogte van het kalf aansluit op een cordonlijst. De deuren zijn voorzien van vensters met roeden in een siermotief. In de geveltop is in het metselwerk een rechthoekig spaarveld aangebracht met hardstenen hoeken en geel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

baksteenmozaïek. De rechterzijgevel is op een laag geplaatst houten luik na geheel blind. In de achtergevel zijn twee zesruits schuiframen geplaatst, alsmede een gietijzeren rozetvenster in de top. Dit gietijzeren venster is omgeven door een met gele baksteen geaccentueerde rollaag. De topgevel bevat muurankers. De aanbouw aan de linkerzijgevel bevat vierruits schuiframen en een deur. De topgevel is afgewerkt met een hardstenen rand en eveneens voorzien van muurankers.

Het interieur is uitgevoerd met een betegelde lambrizing en een granito vloer. In het hoofdvolume staat een pomp van Engels fabrikaat met de tekst 'Invincible' en 'fabr. G.W. Ynnes Ltd. Deze dateert uit de bouwtijd, terwijl de aandrijving in 1937 is vervangen door een dieselmotor van het fabrikaat Deutz.

Waardering

Het gemaal is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als onderdeel van de bemalingsgeschiedenis van dit gebied. Het is tevens een gaaf voorbeeld van een klein gemaal met neorenaissance-ornamentiek uit het begin van de 20ste eeuw, waarvan een deel van de machinerieën nog aanwezig is. Het gemaal heeft ensemblewaarde vanwege de ligging aan de Batuwseweg.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Gemaal(M3)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument